

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Statoil Petroleum AS
v/ Jan Einar Malmin
4035 STAVANGER

Deres ref

Vår ref
17/569-

Dato
23.02.2017

Avgjørelse av klage over avslag på søknad om tillatelse til nattarbeid – Gina Krogh

Arbeids- og sosialdepartementet viser til brev 23. januar 2017 med klage over Petroleumstilsynets vedtak 4. januar s.å. I vedtaket avslo Petroleumstilsynet Statoils søknad om tillatelse til nattarbeid på Gina Krog. Vi viser også til Petroleumstilsynets oversendelsesbrev 8. februar 2017.

Sakens bakgrunn

Saken har utgangspunkt i Statoils søknad om unntak fra rammeforskriften § 43 som setter rammer for adgangen til å benytte nattarbeid i petroleumsvirksomheten, jf. rammeforskriften § 70. Søknaden gjaldt unntak i forbindelse med oppkobling og begrenset boring på Gina Krog. I søknaden var det opplyst at det aktuelle arbeidet skulle foregå i perioden 24. januar til 20. februar 2017, og omfatte ca. 200 personer på natt. I klagen er dette korrigert til at arbeidet skal starte opp i andre halvdel av februar. I forbindelse med behandlingen av søknaden hadde Petroleumstilsynet og Statoil et møte 20. desember 2016, hvor Statoil gjennomgikk og redegjorde nærmere for saken.

Ved vedtak av 4. januar 2017 avslo Petroleumstilsynet søknaden om unntak med den begrunnelse at det ikke forelå "særlige forhold" i henhold til rammeforskriften § 70. Dette vedtaket ble påklaget av Statoil 23. januar 2017. Petroleumstilsynet har på bakgrunn av klagen foretatt en fornyet vurdering, men har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket sitt. Klagen er derfor oversendt departementet for endelig avgjørelse.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
NO-0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
<http://www.asd.dep.no/>

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Arbeidsmiljø- og
sikkerhetsavdelingen

Saksbehandler
Sindre S. Reinholdt
22 24 69 07

Statoils anførsler

Statoil mener det foreligger særlige forhold som gir grunnlag for å innvilge søknaden om unntak. Statoil har flere kommentarer til de risikoforholdene som er påpekt og vurdert av Petroleumstilsynet. Videre mener Statoil at Petroleumstilsynet ikke i tilstrekkelig grad har vektlagt at bore- og brønnaktiviteter begrenset til formasjoner over reservoaret i stor grad er sammenfallende med hensynene som begrunner adgangen til nattarbeid etter rammeforskriften § 43 bokstav c. Statoil peker på at de har god kunnskap om egenskapene og geometrien til formasjonene det skal bores i, inkludert permeabilitet, væske, trykk og styrke. Det er også Statoils syn at Petroleumstilsynet har lagt til grunn forutsetninger om prosjektets status i relasjon til tidsplanen som ikke er korrekt. Til sist mener Statoil at de økonomiske konsekvensene ikke er tilstrekkelig vektlagt. Departementet viser for øvrig til klagen og til Petroleumstilsynets saksfremstilling i oversendelsesbrevet til departementet.

Petroleumstilsynets begrunnelse for avslag

Petroleumstilsynet har med utgangspunkt i rammeforskriften § 43 om nattarbeid lagt til grunn at igangsettelse av bore- og brønnaktiviteter medfører at Statoil ikke lenger kan benytte rammeforskriften § 43 c som hjemmel for nattarbeid.

Tilsynet har samtidig vurdert at rammeforskriften § 70 ikke gir grunn til å innvilge dispensasjon i dette tilfellet. Petroleumstilsynet argumenterer med at det ofte vil kunne vises til svært høye beløp hva gjelder inntjening og utgifter i petroleumsvirksomheten. Tilsynet stiller samtidig spørsmål ved overslaget over tapet på ca. 170 millioner kr. Petroleumstilsynet fremhever også at nattarbeidet det er snakk om er relativt omfattende, ved at det berører ca. 200 personer. Videre påpeker Petroleumstilsynet at risikoen for å få hydrokarboner til overflaten er liten, men ikke "neglisjerbar".

Etter en helhetsvurdering kom Petroleumstilsynet til at det i denne saken ikke foreligger "særlige forhold", slik at Statoils søknad om dispensasjon fra rammeforskriften § 43 om nattarbeid ble avslått.

Fagforeningene og vernetjenestens syn

I forbindelse med klagen har Petroleumstilsynet mottatt kommentarer fra fagforeningene Safe, Lederne, Industri Energi Sokkel og NITO, samt vernetjenesten. NITO har ingen kommentar til Statoils søknad om unntak, men uttaler at "[d]et er med bekymring NITO ser at Statoil utfordrer regelverket!" For øvrig er kommentarene fra de andre organisasjonene i hovedtrekk at Petroleumstilsynets avgjørelse om å avslå søknaden bør respekteres.

Departementets vurdering

Den aktuelle bestemmelsen i rammeforskriften § 43 tredje ledd bokstav c lyder:

Nattarbeid er tillatt når:

- a) [...]
- b) [...]
- c) driften på innretningen er stengt og arbeidet ikke innebærer en særlig risiko.

I veiledningen til bestemmelsen fremkommer følgende:

"At "driften på innretningen er stengt" etter tredje ledd bokstav c, innebærer at det ikke er produksjon eller foregår bore- eller brønnoperasjoner, for eksempel ved revisjonsstans."

Departementet deler Petroleumstilsynets vurdering om at begrenset boring, som det her er snakk om, er en aktivitet som medfører at § 43 bokstav c *ikke* kommer til anvendelse. Det er derfor departementets syn at nattarbeidet ikke kan baseres på rammeforskriften § 43. Dermed blir det nødvendig å vurdere om unntakshjemmelen i rammeforskriften § 70 kan benyttes.

Bestemmelsen lyder:

"Arbeidsdepartementet, Miljøverndepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet, tilsynsmyndighetene som nevnt i § 67 eller den de gir myndighet kan gjøre unntak fra bestemmelsene som er gitt i eller i medhold av denne forskriften på sine respektive ansvarsområder når det foreligger særlige forhold, med de presiseringene som går fram av denne forskriften § 67.

Dersom unntaket kan ha betydning for sikkerheten og arbeidsmiljøet, skal en uttalelse fra arbeidstakernes tillitsvalgte legges ved søknaden om unntak."

Petroleumstilsynet har således myndighet til å dispensere fra reglene i rammeforskriften § 43 dersom det anses å foreligge "særlige forhold".

Statoil og Petroleumstilsynet er uenig i hvor stor besparelse/gevinst en eventuell innvilgelse av unntakssøknaden vil gi. Statoil anslår et beløp i størrelsesorden 170 millioner kroner, mens Petroleumstilsynet antyder et beløp på 64 millioner kroner. Departementet ser det ikke nødvendig å ta konkret stilling til størrelsen på kostnadsbesparelsene og gevinsten ved økte produksjonsvolumer som en eventuell innvilgelse av unntakssøknaden vil medføre, utover å legge til grunn at det i alle tilfelle vil være snakk om ikke ubetydelige beløp. Det økonomiske aspektet er uansett ikke avgjørende for vår vurdering av søknaden.

Slik vi ser det, er imidlertid situasjonen noe utenom det vanlige i denne saken. Vi forstår det slik at det aktuelle arbeidet som skal utføres av de ca. 200 personene det er snakk om, vil komme til å gjøres (lovlig) på natt uavhengig av om dispensasjon gis eller ikke. Vi viser her til at hovedhensynet bak reglene om nattarbeid er at nattarbeid bør begrenses, ut fra kunnskap om at nattarbeid gir økt risiko for feilhandlinger og ulykker, samt at nattarbeid over tid gir økt risiko for helseplager. Den forvaltningspraksisen og de tolkningsuttalelsene Petroleumstilsynet viser til i oversendelsesbrevet knyttet til nattarbeid har, etter vår vurdering, som hovedhensyn at det er nattarbeidet *i seg selv* som bør begrenses. Dette gjelder også departementets uttalelse i høringsbrevet 20. februar 2009, som det også vises til.

I vår sak slår imidlertid dette hensynet ikke til. Nattarbeidet for de 200 personene det er snakk om vil bli utført uavhengig av om det gis tillatelse til begrenset boring eller ikke. En eventuell dispensasjon medfører altså ingen økning i bruken av nattarbeid. Slik departementet ser det, må dette tillegges betydelig vekt.

Rammeforskriften § 43 tredje ledd bokstav c hviler imidlertid på den forutsetning at nattarbeid av denne art ikke skal gjøres med mindre driften på innretningen er stengt, fordi storulykkesrisikoen generelt er høyere på "varm" enn på "kald" innretning. Statoil har i dette tilfellet likevel konkludert med at de begrensede boreaktivitetene kan kombineres med alt planlagt prosjektarbeid i perioden. Statoil har videre utarbeidet et dokument som fastsetter spesielle tiltak som skal kompensere for utfordringene ved nattarbeid samtidig med begrenset boring. I disse retningslinjene er det beskrevet et eget sett med sikkerhetsmilepæler for Gina Krog-prosjektet, som er med på å sikre at nødvendige styrings- og sikkerhetssystemer er på plass før videre fremdrift.

Når det gjelder risikoen knyttet til den aktuelle boringen begrenset til formasjoner over reservoaret, har Statoil vurdert at risikoen for å få hydrokarboner til overflaten er "neglisjerbar". Denne konklusjonen er basert på en studie selskapet har gjennomført. Petroleumstilsynet deler ikke Statoils oppfatning fullt ut på dette punktet, men er enig i at risikoen er liten. I oversendelsesbrevet hit uttaler Petroleumstilsynet at tilsynet etter klagen *"kan [...] til dels være enige med Statoil at det på grunn av samtidige aktiviteter ikke foreligger særlig økt risiko for storulykke."* Departementet tar ikke stilling til den eksakte størrelsen på risikoen, men legger til grunn at den i alle tilfelle er liten.

Etter en konkret helhetsvurdering på bakgrunn av de momentene beskrevet ovenfor har vi kommet til at det i dette tilfellet kan gis dispensasjon fra reglene om nattarbeid. At dispensasjonen ikke medfører økt bruk av nattarbeid har veid tungt ved denne avgjørelsen.

Konklusjon

Arbeids- og sosialdepartementet opphever Petroleumstilsynets vedtak av 4. januar 2017, og gir dispensasjon fra rammeforskriften § 43 om nattarbeid, slik at det omsøkte nattarbeidet kan foregå samtidig med boring begrenset til formasjoner over reservoaret.

Vi gjør for ordens skyld oppmerksom på at man etter forvaltningsloven § 36 kan få dekket omkostninger som har vært nødvendige for å få endret vedtaket.

Med hilsen

Rune Ytre-Arna (e.f.)
avdelingsdirektør

Sindre S. Reinholdt
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur

Kopi til:

Petroleumstilsynet

Postboks 599

4003

STAVANGER